

BÖLÜM 4

İLKOKULLARDA ÖĞRETİLEN OKUL ŞARKILARININ EKSEN VE SES SINIRLARI İLE ÖĞRENCİLERİN BU ŞARKILARDA KULLANDIKLARI EKSEN VE SES SINIRLARININ KARŞILAŞTIRILMASI (ANKARA İLİ ÖRNEĞİ)¹

Ömer Bilgehan SONSEL²
F. Ayfer TANRIVERDİ³

1. GİRİŞ

Müzik, her birey tarafından bilinmesi gereken ortak bir kültürdür. Bu kültür aktarımını okulöncesi ve ilkokul basamaklarında sınıf öğretmeni tarafından, ortaokul ve lise basamaklarında müzik öğretmeni tarafından, üniversitelerde ise müzik öğretim görevlisi tarafından sağlanır. İlköğretim öncesi ve ilköğretim evrelerindeki genel müzik eğitiminde, bireye asgari ortak-temel müzik kültürü kazandırılırken, çeşitli müziksel araç ve gereçlerle yüzyüze gelme, çalışma ve kendini müziğin belli başlı davranış boyutlarında deneme fırsatı ve olanağı da verir (Uçan, 2005: 31). Bu ortak kültürün kazandırılmasında okul şarkılarının rolü çok büyüktür. Eğitim müziğinin temel materyali kabul edilen okul - çocuk şarkıları özellikle küçük yaştaki bireylere ulaşmakta ve birlikte müzik yapmada en kolay ve ekonomik araçlardır. Bu noktada genel müzik eğitiminde okul - çocuk şarkılarının önemi oldukça fazladır.

“Sözleri ve ezgisiyle çocuklar için yaratılmış olan şarkılara “Çocuk Şarkıları” denir. Çocuk şarkıları dağarcığı, ya çocukların söyledikleri anonim şarkılardan, ya da çeşitli toplumların halk müziklerinden ya da çocuklar için söz ve müzik yazan yerli ve yabancı yaratıcıların çocuk şarkılarından oluşur” (Sun ve Seyrek, 2002: 26). Ülkemizde, eğitim müziği alanında kullanılan çocuk şarkıları başlıca dört kümede düşünülebilir:

¹ Bu çalışma, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde yapılan “İlkokullarda Öğretilen Okul Şarkılarının, Öğrencilerin Ses Sınırlarına Uygunluk Durumları (Ankara İli Örneği)” adlı yüksek lisans tezinin bir alt probleminden oluşturulmuştur.

² Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, bilgehansonsel@gazi.edu.tr,

³ Prof. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, fatmat@gazi.edu.tr

(Vefat Tarihi: 03.08.2019)

Senaryo 1 sonunda sorulan 2, 3, 4 ve 5 numaralı sorular bu senaryo sonuna da eklenir.

KAYNAKLAR

- Abed, E. R., & Al-Absi, M. M. (2015). Content analysis of Jordanian elementary textbooks during 1970-2013 as case study. *International Education Studies*, 8(3), 159-166.
- Altheide, D. L., & Schneider, C. J. (2012). *Qualitative media analysis* (Vol. 38). California: Sage Publications.
- Aragão, S. B. C., Marcondes, E. R., & Khan, S. M. B. A. (2018). Fundamentals of scientific literacy: A proposal for science teacher education program. *Literacy Information and Computer Education Journal (LICEJ)*, 9(4), 3037-3045.
- Atabey, N., Topçu, M. S., & Çiftçi, A. (2018). Sosyobilimsel Konu Senaryolarının İncelenmesi: Bir İçerik Analizi Çalışması. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 1968-1991.
- Atabey, N. (2016). Sosyobilimsel konu temelli bir ünitenin geliştirilmesi: 7. sınıf öğrencilerinin konu alan bilgisi ve argümantasyon nitelikleri (Doktora tezi). Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Baştürk, S. (2012). Sınıf öğretmenlerinin ders kitabı kavram imajlarının incelenmesi. *Turkish Journal of Education*, 2(1), 57-68.
- Bayrakçı, M. (2005). Ders kitapları konusu ve ilköğretimde ücretsiz ders kitabı dağıtım projesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 165, 7-20.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Chiang-Soong, B., & Yager, R. E. (1993). The inclusion of STS material in the most frequently used secondary science textbooks in the US. *Journal of Research in Science Teaching*, 30(4), 339-349.
- DeBoer, G. E. (2000). Scientific literacy: Another look at its historical and contemporary meanings and its relationship to science education reform. *Journal of Research in Science Teaching: The Official Journal of the National Association for Research in Science Teaching*, 37(6), 582-601.
- Dimopoulos, K., Koulaidis, V., & Sklaveniti, S. (2005). Towards a framework of socio-linguistic analysis of science textbooks: The Greek case. *Research in Science Education*, 35(2-3), 173-195.
- Dragoş, V., & Mih, V. (2015). Scientific literacy in school. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 209, 167-172.
- Erdoğan, M. N., & Köseoğlu, F. (2012). Analysis of high school physics, chemistry and biology curriculums in terms of scientific literacy themes. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 12(4), 2899-2904.
- Holbrook, J., & Rannikmae, M. (2009). The meaning of scientific literacy. *International Journal of Environmental and Science Education*, 4(3), 275-288.
- Hurd, P. D. (1958). Science literacy: Its meaning for American schools. *Educational Leadership*, 16(1), 13-16.
- Irez, S. (2009). Nature of science as depicted in Turkish biology textbooks. *Science Education*, 93(3), 422-447.
- Kahveci, A. (2010). Quantitative analysis of science and chemistry textbooks for indicators of reform: A complementary perspective. *International Journal of Science Education*, 32(11), 1495-1519.
- Lester, J. & Cheek, E. (1998). The real experts address textbook issues. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 41, 282-291.
- Liu, S. Y., Lin, C. S., & Tsai, C. C. (2011). College students' scientific epistemological views and thinking patterns in socioscientific decision making. *Science Education*, 95(3), 497-517.
- Lumpe, A. T., & Beck, J. (1996). A profile of high school biology textbooks using scientific literacy recommendations. *The American Biology Teacher*, 58(3), 147-153.

- McDonald, C. V. (2016). Evaluating junior secondary science textbook usage in Australian schools. *Research in Science Education*, 46(4), 481-509.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2019). 5. Sınıf Fen Bilimleri ders kitabı. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). Fen Bilimleri dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 3,4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar).
- National Research Council. (1996). *National science education standards*. Washington, DC: National Academy of Sciences.
- Ratcliffe, M. ve Grace, M. (2003). *Science education for citizenship: Teaching socioscientific issue*. Maidenhead: Open University Press,
- Rillero, P. (2010). The rise and fall of science education: A content analysis of science in elementary reading textbooks of the 19th century. *School Science and Mathematics*, 110(5), 277-286.
- Sadler, T. D., & Zeidler, D. L. (2005). Patterns of informal reasoning in the context of socioscientific decision making. *Journal of Research in Science Teaching: The Official Journal of the National Association for Research in Science Teaching*, 42(1), 112-138.
- Senem, B. Y. (2013). *Content analysis of 9th grade physics curriculum, textbook, lessons with respect to science process skills* (Doctoral dissertation). Erişim adresi <http://etd.lib.metu.edu.tr/upload/12616599/index.pdf> adresinden erişildi.
- Wang, S. S. (1993). *A content analysis of school reading textbooks in Taiwan and in Texas* (Doctoral dissertation). Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/a0db/f1cb2251d4cde545cef30baf98071bf8ffd4.pdf> Yazar. (2016). Doktora tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi. Yazar ve arkadaşları. (2018). *Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*.
- Yıldırım, A. (2007). *Seçilen bir ders kitabı değerlendirme ölçeğinin Lise II fizik ders kitabına uygulanması* (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi <http://acikerisimarsiv.selcuk.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/8912/199706.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Zeidler, D. L., & Nichols, B. H. (2009). Socioscientific issues: Theory and practice. *Journal of Elementary Science Education*, 21(2), 49-58.
- Zeidler, D. L., Sadler, T. D., Simmons, M. L., & Howes, E. V. (2005). Beyond STS: A research-based framework for socioscientific issues education. *Science education*, 89(3), 357-377.